

Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP ČR – Klubko jižní Morava

V regionu SKIP ČR Velká Morava působí dvě klubka – Zlínské klubko a Klubko Jižní Morava. Každé klubko má za sebou již delší tradici, tudíž fungujeme nezávisle na sobě.

V současné době je v Klubku evidováno 23 členek z 18 knihoven regionu. I přesto, že v roce 2019 došlo ke zvýšení počtu členek, proběhla také revize členské základny, a celkově je oproti roku 2018 členek v Klubku méně. Je to jednak z důvodu, že v některých knihovnách po odchodu kolegyň do důchodu/odchodu na mateřskou dovolenou, nedošlo k obnovení členství v Klubku, jednak problémy personálními (malé knihovny, krátké úvazky a tudíž málo prostoru pro další práci v Klubku), ale i tím, že řada informací je dohledatelná na internetu a tudíž klesá potřeba si informace předávat osobně. Z hlediska potřeby dalšího vzdělávání, naplňuje tuto činnost Centrum dětského čtenářství při KJM v Brně.

Uvědomujeme si, že nám "dřívější sláva Klubka" uniká, ale o to více se snažíme pracovat efektivně na obsahu a potřebách stávajících členek.

Klubko Jižní Morava teď prochází určitou transformací. Dříve bylo v centru činnosti Klubka město Brno, ale v současné době se toto centrum, reprezentováno Knihovnou Jiřího Mahena v Brně a Moravskou zemskou knihovnou v Brně, přesouvá jihovýchodně do oblasti Břeclav-Hodonín, kde se daří naplňovat myšlenky Klubu dětských knihoven nejen mezi členkami Klubka, ale i obecně v regionu.

Členky Klubka mezi sebou komunikují emailem nebo prostřednictvím odkazu na webové stránky Klubka pod www stránkami Knihovny Jiřího Mahena v Brně <http://www.kjm.cz/skipkdk>.

V roce 2019 z technických důvodů neproběhl plánovaný vzdělávací seminář Klubka na téma: práce s loutkou. Doufáme, že se nám téma podaří uchopit v roce 2020. Plánovaný byl také seminář na výměnu zkušeností knihovnic regionu, který by navázal na úspěšný seminář ze sklonku roku 2018, ale bohužel se termín akce potkal s termínem celostátních seminářů, a z důvodu nízké účasti, byl seminář zrušen. Proběhla jen pracovní porada Klubka.

Z celostátních aktivit se knihovny zapojují do Noci s Andersenem, Knížky pro prvňáčka, Pasování prvňáčků, Lovců perel, projektu Kde končí svět a nově se zapojili i do projektu Bookstart - S knížkou do života.

Noc s Andersenem patří mezi nejčastěji realizované projekty v Klubku. Zapojily se do ní Městská knihovna v Břeclavi, včetně poboček, MK Hodonín, MK Veselí nad Moravou, MK Blansko, Obecní knihovna Mokrá, MK Židlochovice, MK Kyjov.

Velký celoroční projekt MK v Hodoníně, je provázán i na Noc s Andersenem. Letos byla tématem kniha Ester Staré - A pak se to stalo... Děti připravily podle příběhů z knihy divadelní představení, včetně plakátu, občerstvení.

V Městské knihovně Židlochovice zase děti zachraňovaly džungli. Následovalo losování do skupin zvířat z džungle a vyrábění masek na obličej. Potom plnily úkoly k záchraně džungle – musely ji vyčistit od věcí, které sem nepatří, potmě luštily zvířecí stopy a poznávaly podle očí druhy zvířat. Za každý správně splněný úkol dostaly nápovědní písmenko do zašifrované zprávy. Každá skupina dětí pak vymyslela a secvičila za doprovodu hudebních nástrojů zaříkávadlo proti Šér Chánovi. Po vyluštění tajenky společně odhalily Mauglího zprávu, ve které jim poděkoval za záchranu džungle a přichystal jim za to odměnu. Cesta lemovaná svíčkami do temné noci je zavedla až k truhle se sladkou odměnou.

Knížka pro prvňáčka a pasování prvňáčků

Tyto dva projekty snad už nelze ani brát odděleně, jsou nedílnou součástí knihovnického dění. Mezi zapojenými knihovnami byly MK Hodonín, MK Blansko, Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Břeclav a její pobočky.

Bookstart: S knížkou do života

Nejmladší z celostátních projektu KDK si našel mezi knihovnami regionu velké fanoušky. Zapojila se do něj například Městská knihovna v Hodoníně, Městská knihovna Kyjov, MK Veselí nad Moravou.

Některé knihovny však podotýkají, že tam, kde programy pro rodiny na rodičovské dovolené probíhaly už dříve, projekt tyto aktivity nijak neovlivnil (a to ani v pozitivním, ani negativním pohledu).

Lovci perel

Tento projekt si našel podporu v MK Veselí nad Moravou, MK Židlochovice, MK Kyjov.

Jiné:

Kromě celostátních akcí se knihovny věnují i zajímavým projektům na místní úrovni. Z došlých zpráv z knihoven jsem vybrala ty nejzajímavější.

Jižní Morava čte

Městská knihovna Břeclav ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou v Brně iniciovala v roce 2016 nový projekt na podporu čtenářství, kterým se obrací na děti a mládež v Jihomoravském kraji prostřednictvím literární, výtvarné a audiovizuální soutěže soutěže.

V roce 2019 byly aktivity spojené s tématem "Tajemství knihovny" ke 100. výročí prvního knihovního zákona. Do projektu se zapojily z Klubka MK Břeclav a její pobočka, MK a MK Židlochovice.

<http://jiznimoravacte.cz/>

V **Městské knihovně Břeclav** realizují jógu pro děti, na pobočce připravily celoroční projekt na téma Harry Potter.

V **Městské knihovně Hodonín** probíhal v roce 2019 další celoroční projekt pro školy "A pak se to stalo ..." Spolupracovali se spisovatelkou Ester Starou - besedy pro školy, účast v soutěži Zlaté dítě (v rámci Zlatá stuha) - video ze scénického čtení z knihy A pak se to stalo (jarní prázdninová dílna). Literární a výtvarná soutěž na dané téma - slavnostní vyhodnocení + vernisáž výstavy v knihovně. Noc s Andersenem na dané téma. Pí Staré zaslány vybrané ilustrace žáků 3. třídy místní ZŠ z knihy Dům za

mlhou pro výstavu v Číně (kniha zde má být vydána v čínštině). Projekt byl prezentován také v regionální televizi Slovácko (TVS).

V **Městské knihovně Veselí nad Moravou** se již tradičně osvědčily programy o jarních prázdninách, které navštěvuje velké množství dětí. Pracuje se např. s utajeným příběhem, (postupné odhalování knižního příběhu), soutěžními stolečky (různorodé kvízy), maluje se v galerii

V **Městská knihovna Blansko** probíhá každý měsíc knižní promítání pro malé děti. Maskotem knihovny je Skřítek knihovniček, kterého děti berou na výlety a fotky vystavují v knihovně.

Obecní knihovna Mokrá v roce 2019 přivítala pro děti v knihovně řadu spisovatelů pro děti a mládež, např. Petru Dvořákovou, Ivonu Březinovou, Adolfa Dudka.

Městská knihovna Kyjov velmi úspěšně rozvíjí spolupráci se speciální školou v Kyjově. Daří se jim spolupracovat také se středními školami a učilišti. Novinkou v Kyjově bylo v roce 2019 zřízení základního Family Pointu - <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-1/family-point-v-mestske-knihovne-kyjov>

Mgr. Helena Hubatková Selucká

9. 3. 2019

Výroční zpráva Klubu dětských knihoven SKIP ČR – Klubko Jižní Morava

2020-2021

Poslední dva roky lze vnímat jako náročné období, ve společnosti, v knihovnách i v regionu. Ačkoliv jsme neměli možnost se setkat naživo, našli jsme nakonec cestu, jak se potkat aspoň online při cyklu pěti webinářů, které byly zaměřené na online programy knihoven.

V současné době je v Klubku evidováno 23 členek z 18 knihoven regionu. Centrum aktivit se přesunulo více na jihovýchod oblasti Hodonín a Břeclav, kde se daří naplňovat myšlenky Klubu dětských knihoven nejen mezi členkami Klubka, ale i obecně v regionu. Oproti roku 2019 přibyla pouze jedna členka.

Uvědomujeme si, že nám "dřívější sláva Klubka" uniká, ale o to více se snažíme pracovat efektivně na obsahu a potřebách stávajících členek.

Členky Klubka mezi sebou komunikují emailem nebo prostřednictvím odkazu na webové stránky Klubka pod www stránkami Knihovny Jiřího Mahena v Brně <http://www.kjm.cz/skipkdk>.

V roce 2020 byly knihovny naplno zasaženy karanténami a omezením provozů a tudíž nebylo snadné z této paralýzy najít cestu. To se nám podařilo až na jaře roku 2021, kdy jsme na popud kolegyní v Klubku uspořádali dva cykly webinářů, které výrazně přesáhly regionální charakter. Jednalo se o webináře: Besedy online (webinář se opakoval 3x) a Pět kroků k úspěšné online besedě (navazující webinář, 2x). Celkem se webinářů zúčastnilo 178 kolegů a kolegyní z celé České republiky. Velké poděkování patří do Městské knihovny v Hodoníně a na pobočku Brandlova, neboť kolegyně byly velkou oporou všech pěti webinářů.

Plánovaný seminář s PhDr. Mertinem jsme odsunuli na únor 2022, a počítáme i s možností, že setkání proběhne online. Plánovaný seminář na výtvarné téma s Radkou Rubešovou jsme zatím odložili na „klidnější časy“.

Z celostátních aktivit se knihovny zapojují do Noci s Andersenem, Knížky pro prvňáčka, Pasování prvňáčků, Lovců perel, Bookstart - S knížkou do života, některým knihovnám se daří držet i linii vlastních projektů.

Noc s Andersenem patřila vždy mezi nejčastěji realizované projekty v Klubku. Uplynulé dva roky ale situace značně ovlivnila. Z oslovených knihoven se pouze tři v posledních dvou letech zapojily. Ostatní kolegyně věří, že se Noci s Andersenem budou moci účastnit v tradiční podobě v roce 2022.

V letech 2020 a 2021 připravila Noc s Andersenem Městská knihovna Břeclav – pobočka v Poštorné. V letošním roce měla Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova nocování online (čtení, úkoly, stezka odvahy po knihovně). Městská knihovna Blansko v obou letech připravila šifrovací hru v ulicích města.

Knížka pro prvňáčka a pasování prvňáčků

V Městské knihovně v Kyjově se podařilo akci udržet i přes jistá omezení, díky pěknému počasí mohlo setkání se všemi prvňáčky z Kyjovských škol proběhnout venku. Děti čekalo oficiální "pasování na čtenáře knihovny" s doprovodným programem, rozdávaly se knížky z projektu a nechyběla ani návštěva knihovny.

Pasování prvňáčků v Městské knihovně Kyjov s doprovodným programem A. Dudka

Městská knihovna Blansko se vyrovnala se situací s uzavřením škol po svém. V době, kdy děti prvních tříd nemohly do knihovny, připravili pro děti video seznamující děti s knihovnou a to jim pouštěli na prostřednictvím online schůzky. Z důvodu různých omezení se v obou ročnících pasování přesunulo z června do září.

V Městské knihovně Hodonín - dětském oddělení a na pobočce Brandlova kromě tradičního scénáře pasování prvňáčků, také pracovaly v režimu online programu pro žáky 1. ročníků, o rok později již děti mohly přijít do knihovny přímo.

Mezi další zapojené knihovny patří Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov, Městská knihovna Veselí n.Mor., Městská knihovna Břeclav p.o., pobočka v Poštorné

Bookstart: S knížkou do života

Do projektu jsou zapojené Městská knihovna Kyjov, Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov, Městská knihovna Veselí n. Mor., Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova (cyklus Škvrňata a batolata do knihovny natotata).

Městská knihovna Hodonín, ukázka z programu Škvrňata a batolata do knihovny natotata

Městská knihovna Hodonín, ukázka z programu Škvrňata a batolata do knihovny natotata

Lovci perel

Do projektu jsou zapojeny Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Židlochovice , Městská knihovna Veselí n. Mor., stejně jako v předešlých letech.

Kamarádka knihovna

Do tohoto projektu je zapojena jen Městská knihovna Kyjov.

Jiné:

Kromě celostátních akcí se knihovny věnují i zajímavým projektům na místní úrovni. Z došlých zpráv z knihoven jsem vybrala ty nejzajímavější.

V **Městské knihovně Kyjov** slaví úspěchy s programy na témat informační a mediální výchovy a témata prevence. Velmi žádaná je beseda s tématem "Jak se žije za zdí," kterou realizují v rámci prevence kriminality. Beseda je určena pro vyšší ročníky ZŠ nebo SŠ. V rámci besedy probíhá diskuze ohledně kriminality, trestných

činů a také toho, jak to vypadá a funguje v českých věznicích. Jak se ukázalo, téma je poměrně přínosem a pro žáky je většinou i atraktivní.

Beseda Informační a mediální gramotnost v Městské knihovně Kyjov

Den

otevřených dveří v rámci Týdne knihoven v Městské knihovně Kyjov

Barevné léto s íčkem v Městské knihovně Kyjov

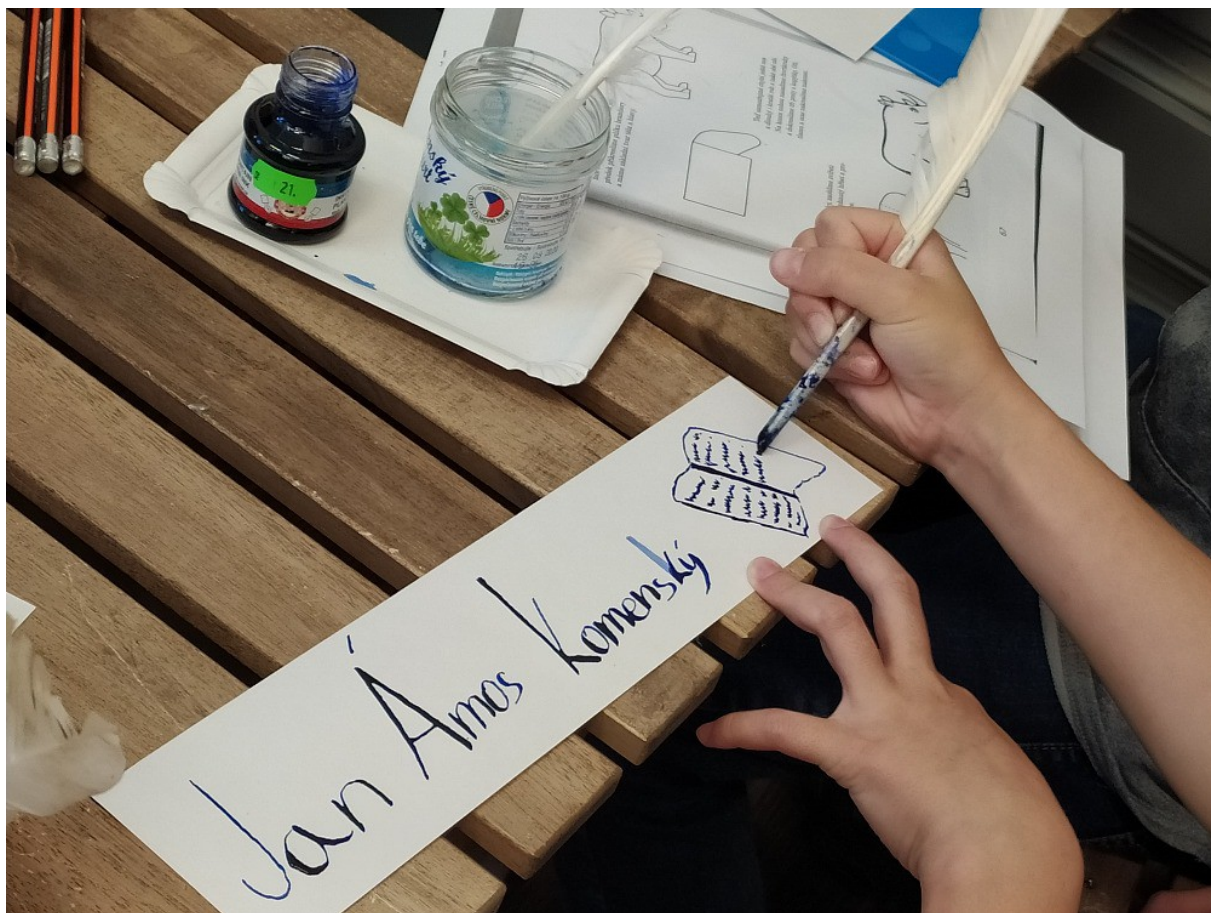

Čtení pod peřinku pobočka Bohuslavice, Městská knihovny Kyjov

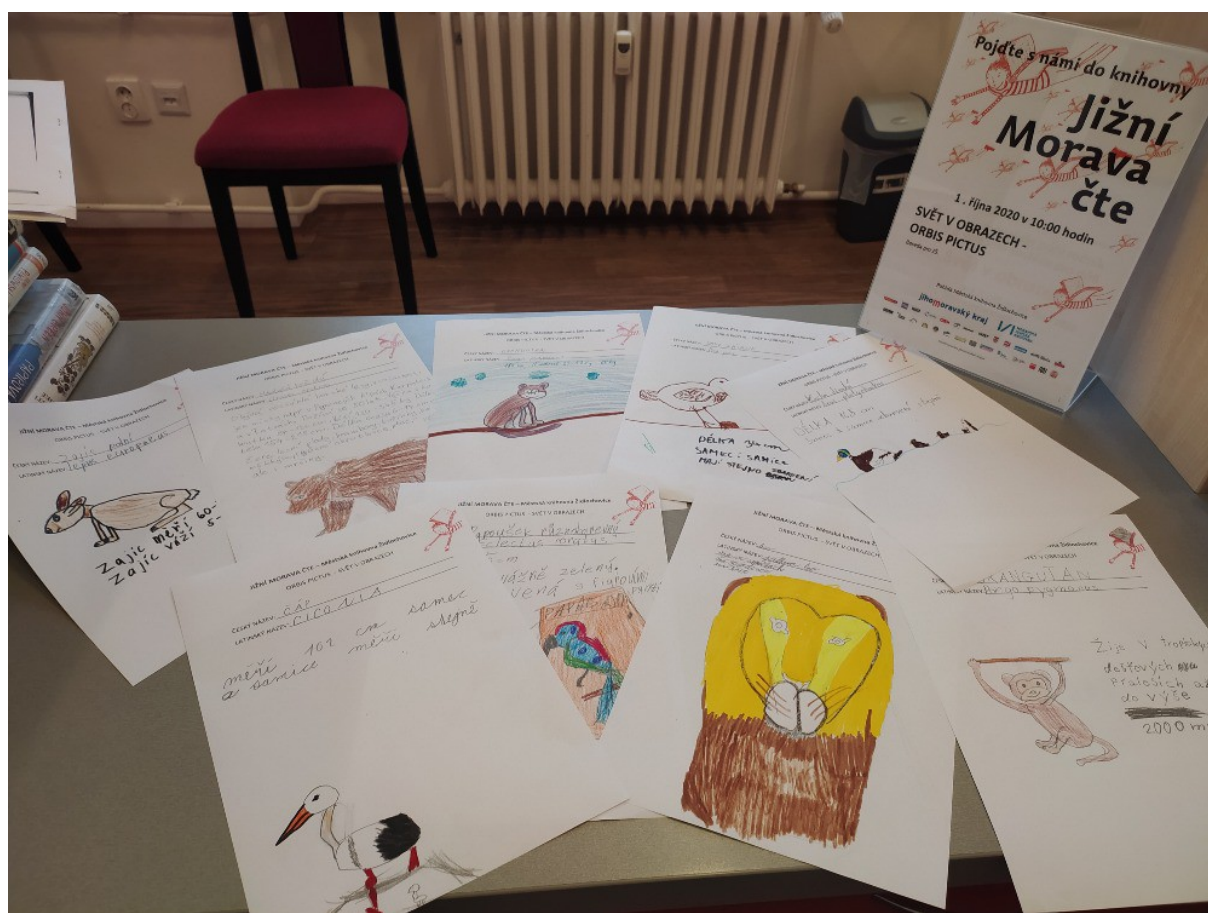
Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov uspořádala v létě Prázdninovou stezku Vyškovem.

Městská knihovna Hodonín a pobočka Brandlova měly tradiční celoroční projekt "Zakousněte se do knihy s Klárou a Jirkou" - besedy s autory K. Smolíkovou a J. W. Procházkou - částečně naživo/částečně on-line, literárně a výtvarná soutěž k projektu, které se zúčastnily místní ZŠ. Za úspěch považujeme, že se nám projekt vůbec podařilo dokončit (v podstatě po dvou letech). Vernisáž výstavy soutěžních prací proběhla v rámci Pátku pro talenty v Týdnu knihoven 2021.

Městská knihovna Židlochovice zrealizovala v roce 2020 projekt z grantu Knihovna 21. Století s názvem Historie v souvislostech. Dále se zapojila do projektu Jižní Morava čte 2020 + 2021, Festivalu pro Tibet v roce 2020, 2021 - komiksové workshopy Jiří W. Procházka a Daniel Vydra, 202.

Projekt Jižní Morava čte, Městská knihovna Židlochovice

Projekt Jižní Morava čte, Městská knihovna Židlochovice

Městská knihovna Veselí n.Mor. pořádala ještě v únoru program o jarních prázdninách. V dalším roce už byly knihovny uzavřené, navázaly tedy venkovní soutěží pro rodiny Putování za zvířátky.

Městská knihovna Bzeclav p.o., pobočka v Poštorné připravily projekt Učíme se a čteme s medvídkem Pú: zapojeny celé třídní kolektivy druháčků. Po celý školní rok je Pú průvodcem všech aktivit. Při návštěvě knihovny na různá témata: podzim, les,

stopy a stopování, slušné chování, migrace ptáků, zimní spáči, večerníčky, čertí škola,.... pokud nemohly do knihovny některé besedy proběhly i on-line. K půjčeným knihám Medvídka Pú dostaly děti pracovní listy, které vyplní - čtení s porozuměním (30 různých knih v několika exemplářích a tím pokryjí více tříd). Vyplněné pracovní listy odevzdají p. učitelce a od knihovnic při vrácení knihy dostávaly samolepku, v letošním roce korálky. Celý projekt si získal velkou oblibu, některé děti chodí do knihovny každý týden. Korálky dávají i p. učitelky -ale jinou barvu ve škole za plnění školních povinností a podobně, ale může je i odebrat.

Tento rok pokračují se třetíáky a sice s Machem a Šebestovou (zase provází celým školním rokem), ale teď sbírají razítka (vlastní výroba) Mach a Šebestová za přečtené knihy, Jonatán za pracovní listy a aktivitu při besedách. p. učitelky rozdávají kamínky do sklenic.

Přes letní prázdniny probíhalo: Pohádkové cvičení: každé pondělí dopoledne cvičili jógu s příběhem a pohádkou pro malé i větší děti, pak následovala tvořivá dílnička k danému tématu.

Kolegyně se zapojily se do projekt: PODPORUJEME GRAMOTNOSTI se ZŠ Na Valtické. Pro 1. třídu byl vybrán program Velké čištění zubů v ZOO - hygiena , lidské tělo, pohádkové cvičení Zvířátka na louce (jóga v příběhu). Pro třetí třídu: cvičení s příběhem - Hra na námořníky a setkání s delfíny (jóga), sestavení vlastního příběhu podle jógových karet a společné zacvičení příběhu, sestavení a přečtení příběhu Jak mach a Šebestová vyléčili Kropáčkovi angínu, pokračovaly knihou Jak bacit bacila, následně namalovaly děti svého bacila, vymyslely čím škodí a jak ho vyléčit. Pro pátáky: Zdravý životní styl: opět cvičení s příběhem - Hra na námořníky a setkání s delfíny (jóga), sestavení vlastního příběhu podle jógových karet a společné zacvičení příběhu, diskuse co je to zdravý životní styl, strava, pohyb. kniha J.a J. Breuilovi-Filipova dobrodružství-Filip v zemi zdraví, na zlověstném ostrově a Filip zachraňuje Sáma I.

V Městské knihovně Blansko již několikátý rok probíhá jednou do měsíce v sobotu dopoledne dětské knižní promítání - předčítá se dětem naskenovaná kniha, promítaná dataprojektorem s pracovními listy. Určeno pro školkové a mladší děti školního věku. Akce je již zavedená a má své pravidelné návštěvníky, v zimních měsících je hojně navštěvovaná. Čte pan ředitel. V době pandemie neprobíhalo, teď

už se zase probíhá. V letošním roce v létě zrealizovali v knihovně tohle čtení pod názvem Létopročet 4x během prázdnin vždy po 14 dnech. V letošní Týdnu knihoven si nechali od výtvarnice namalovat obrázek ve kterém jsou schované motivy z 29 klasických pohádek. V Týdnu knihoven byl plakát vystavený na dětském oddělení a každý kdo uhodl alespoň 15 pohádek byl zařazení do slosování o věcné ceny. Tento obrázek lze použít i na další akce knihovny i na besedách pro školy. V knihovně právě probíhá výstava Evy Volfové, která byla zahájena výtvarnou dílnou s autorkou pro děti.

Publikační činnost

Městská knihovna Hodonín - dětské oddělení a pobočka Brandlova

<https://www.kosicekmk.sk/index.php/extensions/projekty/motivacne-aktivity-s-detskym-citatelem/motivacne-aktivity-2021>

Městská knihovna Židlochovice

ZICHOVÁ, IVA. Zapište si už teď: Podzimní nabídka pořadů městské knihovny. *Zpravodaj Město Židlochovice*. Židlochovice: Městský úřad, 2020, roč. 44, č. 10, s. 14.

Klub dětských knihoven (článek vznikl na základě online webinářů Klubka Jižní Morava)

HUBATKOVÁ SELUCKÁ, Helena. Programy knihoven v době distanční výuky. *Čtenář: měsíčník pro knihovny*. 2021, **73**(7), 262-265. ISSN 0011-2321.

Mgr. Helena Hubatková Selucká

14.11.2021